

bb

Bønesbladet

Påske
og vår!

FOTO: IRINA/JUNSPASH

Syn for Jesus

Jesus viser verden hvem og hvordan Gud er. Dette er det mest sentrale og avgjørende kirken har fått å si om Gud. På dette hviler alt som sies om Jesus i kirken. Men kan det være sant?

REFLEKSJON: Bjarte Holme

Ofte når mennesker i dag uttaler seg om hva de tror på, svares det at en tror på noe som er større enn en selv, eller at der er mer mellom himmel og jord enn vi vet. Men på hvem eller hva det er, gis der ikke noe svar.

Forklarelsen på berget, (Mark. 9,2-13) er en underlig tekst. Tre disipler fikk et syn og høre et budskap ingen senere har fått: Om hvem Jesus er. Der er grunn til å spørre om fortellingen kan være sann. Jeg vil stanse ved to trekk fra teksten: Det ene er det som står *På veien ned fra fjellet påla han dem at de ikke skulle fortelle noen hva de hadde sett, før Menneskesønnen var stått opp fra de døde.*

Tvilen og troen. Så samles vi fortsatt i kirken, 2000 år etter. Må ikke det bety at disiplene må ha opplevd noe umistelig? At vi samles i kirken, at barn ennå døpes, kan det bety noe annet enn at Jesus virkelig har vist hvem og hvordan Gud er, at han er den han sa han var? Har vi problemer med å svare ja? Kjenner vi mer på tvilen enn på troen? Nå må det med en gang sies at det motsatte av tro ikke er tvil. Tvil er langt mer en side ved det å tro. Uansett: Ønsker vi å få en opplevelse, et syn som overbeviser om at Jesus lever, at han virkelig er den han sa han var? Trolig har mange av oss ikke erfart det. Kan da dette være sant?

Lengselen etter fellesskap. Hvordan er det, kjenner vi lengselen etter å være godtatt, etter trygghet som holder, et håp som ikke rokkes, en frihet som gjør at vi kan leve åpent og ekte? Lengselen etter et fellesskap uten ondskap? I tilfelle; hvor kommer denne lengselen? Ingen har jo opplevd det fellesskapet? Kan dette dreie seg om lengselen etter det tapte paradiset? Da er vi ved det andre trekket i *forklarelsen på berget* jeg vil stanse ved, i

form av et spørsmål: Var det syn av dette fellesskapet disiplene fikk oppe på fjellet, i synet de fikk av Jesus. Var det en opplevelse av Guds nærhet, av fellesskapet Gud vil gi gjennom Jesus? Det fellesskapet Jesu død og oppstandelse ga disiplene tro på og stor frimodighet til å forkynne og formidle til alle mennesker. Det fellesskapet som forkynnes og formidles den dag i dag – et fellesskap som blir virkelighet der en får syn for Jesus, og hva han kan og vil bety?

Gåtefull tale? Jeg vil stanse litt ved veien en filosofiprofessor gikk for å bli grepet av Jesus. Oppveksten skjedde i et fritenkende hjem. I stedet for å la seg konfirmere, meldte han seg ut av kirken. Han ble filosof og Platon-ekspert. Men det skjedde noe som dro ham mot Kristus. Gradvis ble han og familien knyttet til en menighet. Og det var der det skjedde, i menighetens kirke. Ennå hadde filosofen vanskelig for å forstå at Gud kunne bli kjøtt og blod i sin Sønn, og å akseptere en legemlige oppstandelsen. Men en dag gikk han for første gang til nattverd. Han skjønnte ikke hva som foregikk, men han skriver: *Siden den dag har jeg aldri hatt noen problemer med min kristentro. Jesus var blitt kjøtt i mitt kjøtt og blod i mitt blod.* Han hadde fått syn for hvem Jesus er og fått syn for forskjellen på å gripe og det å være grepet. Han hadde fått syn for kjærlighetens kilde og fellesskapet som frigjør til å være den en er – fellesskapet som gir grunn til håp som ingen kan ta fra oss. Han hadde fått syn for en åpen himmel – at Jesus er veien, sannheten og livet. Det er grunnlaget for påskefeiringen, for pinsehøytiden, for at barn kan døpes og ungdommer konfirmeres også i 2018. ●

**Vel møtt i kirken!
God påske – god pinse!**

Guldstølen er et kjent landemerke på Bønes, og mange har vært på tur med enten Gullstølen som destinasjon eller som stopp på vei til Løvestakken. Mindre kjent er kanskje at stedet også har en spennende historie.

TEKST: Stein Rune Risa

FOTO: leksikon.speidermuseet.no

Guldstølen er et areal på 28 dekar. Opprinnelig sto det en hytte her, og eiendommen ble gitt av Chr. Michelsen i 1923 som gave til speiderne. Hytten ble rasert av tyskerne under krigen, men ble gjenreist i 1950-årene. Den måtte rives igjen i 1967 grunnet gjentatt hærværk. Det eneste som står her i dag er et enkelt rasteskjul

ØRKLAND • BØNES • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVIKT • SBRIDGE
Menighetsbladsamarbeidet

Bønnesbladet

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Bergen. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes bones.menighet@bergen.kirken.no

Lokalredaksjon og lokalannonser:

Stein Rune Risa,
917 17 655 - steinrr@gmail.com

Annonser side 5-16 (fellessider):

Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellessstoff» side 5-16. All annen kontakt: Se lokalredaksjon.

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk: Molvik Grafisk

Deadline neste nummer:

Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:

Tirsdag 12. juni

Guldstølen

– en spennende historie!

ført opp av Bønes speidergruppe tidlig på 2000-tallet. Bønnesspeiderne bruker stedet mye, og har ofte overnattinger på Guldstølen.

Fra overrekkelsen

«Speideren» er medlemsbladet til Norges speiderforbund. I 1923 kunne en lese referat fra overrekkelsen av Guldstølen, her gjengitt i noe forkortet utgave.

Mer enn en gang har kretsen og de enkelte tropper kampert omkring «Guldstølen» men ingen har vel drømt om at vi her skulde få vårt faste «hovedkvarter». Vår- og høstmanøvrer der har vært henlagt til disse trakter har alltid fåt et heldig avløp, ikke minst på grunn av terrenget som er her så vel tilrettelagt for våre «krigsoperasjoner», og i ledige stunder har våre «speiderblikk» manganen gang dvelet ved statsminister Michelsens prektige fjellhytte med et stille ønske om «gid den var vår». - Det utrolige er nu hendt, hytten er vår, skjenket av eieren som gave til Bergens speidere.

Søndag 30. september mobiliserte derfor kretsen sine tropper til å møte kl. 9 morgen ved Nygårdsbroen for i samlet fylking å dra opp til Guldstølen forat motta den store gave. Været så ikke nettop innbydende ut om morgenen, men allikevel var fremmøtet jevnt godt over hele linjen, nysgjerrigheten gjorde sig vel gjeldende, og kretsens samlede

styrke var ca. 700 gutter da man under musikk og vaiende troppsflagg marsjerte fra samlingsstedet med Guldstølen som mål. Kommen til Fjøsanger satte det inn med tette regnbyger, samtidig som veien og humøret «steg opover i høiden». Regnvær er jo tradisjonelt i Bergen når større begivenheter skal feires og derfor blev det denne gang også mottatt som en selvfølgelig ting der hører med. Ved øvre Kråkenes treffer vi på hyttens «privatvei» der slynger sig i jevn og bratt stigning gjennom vakker nåleskog, og i den opbløtte tilstand den nu var blev en hård nøtt å knekke. Men op kom vi, og da var alle strabaser glemt. Vi glemte også at vi var sultne ved synet av all herligheten som nu skulde bli vår, og først efter at vi hadde besett det ytre av hytten samt kastet et blikk utover de ca. 40 mål jord der hører til, unte vi oss en liten hvil for å stille vår hunger. Men å sitte og spise i «sønnvind og vatten» var ingen fornøielse og hytten kunde ikke, selv om den var dobbelt så stor, rumme alle 700 gutter.

Kretschef Rieber-Mohn kalte derfor snart troppene sammen foran hytten forat den høitidelige overtagelse kunde finne sted. Efter kort gudstjeneste ved troppsfører Trygve Kayser, trådte kretschefen frem og meddelte at statsminister Michelsen, der selv hadde ønsket å være tilstede forat overrekke gaven, dessverre av helbredshensyn måtte holde sig hjemme. Imidlertid hadde statsministeren bedt kretschefen overbringe speiderne sin hilsen, i forbindelse med følgende brev:

Gamlehaugen, 30.-9.-23.
Kjære hr. F. W. Rieber-Mohn!

«Uforutsette omstendigheter hindrer mig dessverre fra idag å møte på «Guldstølen» og personlig overbringe gavebrevet. La mig derfor med disse linjer få sende Dem og alle speiderne en hjertelig hilsen. Ingen skal bli gladere enn jeg, hvis denne gave kan bli til varig glede, nytte og hygge. - Like fra min første ungdom har jeg elsket den natur og det terreng hvori hytten nu ligger. Som student søkte jeg til stadighet derop for å ligge å strekke mig i lyngen og nyte solen og utsynet. Ingensteds har jeg følt en intensere naturglede, og intet annet sted synes mig Vestlandet vakrere. Her var alt forenet. Lengst i vest havet, nærmere inne fjorden, i syd store deler av Søndhordaland med Tynnessåta, Englefjellene og Melderskin, lengere i øst Guld fjellet og Samnangerfjellene med Folgefonden i all sin herlighet i bakgrunnen. Alt dette som en praktfull ramme om Fyllingsdalen og de andre Fana-bygder med sine frodige veldyrkede marker og grønne ller i forgrunnen. - Det er som alt det mest typiske i vår vestlandske natur her er samlet i et koncentreret bilde, denne natur som vi vestlendinger synes overgår alt annet, når himmelen en sjelden godværsdag er høi og blå, og solen med sin vidunderlige farveprakt forgyller alt på land og sjø. - En slik dag er det herlig å leve, og jeg håper inderlig, at den ungdom, som nu skal ferdes deroppe får oppleve mange slike dager.

Deres ærbødige
Chr. Michelsen

Brevets innhold blev mottatt med kraftig og langvarig bifall fra den store forsamling. (...) Kretschefen understreket også at gaven forpliktet, ikke bare til å verne omhyggelig om eiendommen, men også sørge for at den fremtidig blev et virksomt middel i vårt arbeide for å nå speidersakens mange mål. Han håpet tilslutt at Bergensspeiderne nok vilde vise sig gaven verdig, hvorefter han utbragte et «lenge leve statsminister Michelsen». En for anledningen trykt sang blev derefter avsunget. (...)

Derefter fikk samtlige speidere anledning til å passere gjennom hytten forat stifte nærmere bekjentskap med dens indre herlighet. Hytten inneholder 10 værelser samt stort kjøkken. Der er innlagt vannledning, elektrisk lys og telefon. For transport av proviant og materiell til hytten er der anlagt elektrisk taugbane. Dessuten er der et mindre hus med redskapsrum i 1ste etasje og en mindre leilighet i 2. etasje. Altsammen næsten for bekvemt for oss speidere, men forhåpentlig faller ingen hen i dovenskap eller dvale over all herligheten. ●

2018-konfirmantene

MOTOR FORUM
Tlf 55 52 60 00
Bergen

MATBUTIKKEN PÅ BØNES
Våkleiva 43, 5155 Bønes
Tlf 55 11 85 00

Ledig stilling - lønn i himmelen!

Det er behov for flere frivillige til å ta del i menighetens arbeid. Vi utfordrer deg på konkrete og/eller tidsavgrensede oppgaver!

Akkurat nå er det ønskelig å komme i kontakt med personer som kunne tenke seg å bidra i følgende oppgaver:

- * Medhjelper på babysang
- * Grafisk design
- * Opphenging av plakater
- * Besøksvenn (samtalepartner)
- * Kirkevert

Ta kontakt med Bønes menighetskontor: bones.menighet.bergen@kirken.no eller 55 30 81 00 dersom du kan bidra med en av disse oppgavene (eller noe annet du ønsker)

www.bonesmenighet.no

DEN NORSKE KIRKE
Bønes menighetsråd

Mer himmel på jorda

Bønes kirke 12. mai kl 10

Daniel Andersen
Abena-Nhyira Yeboam
Asare
Mikael Dingsør-Totland
Cecilie Ruiz Fonn
Henning Olav Haugland
Mathias Myrmel
Herdlevær
Sebastian Johan
Myhrvold Leithaug
Emma Johnstad
Kyrre Midtveit
Sofie Nilsen
Kristian Dahl Sollesnes
Sander Schjønning
Thorsheim
Johan Ulvik

Bønes kirke 12. mai kl 12

Eirik Kristoffer Dahle
Håvard Flo
Guro Kleppe Heien
Odin Imsen Horn
Marie Neshavn Høie
Jonas Kjenes
Vilde Lutro Nielsen
Kristian Gald Norberg
Mari Nygerde
Sofia Rhodin-Jensen
Håkon Skahjem-Helleren
Eirik Solberg
Christiane Henjum
Svanevik
Ellen Elisabeth Omsted
Toft
Helena Ziyin Tong
Thomas Halfdan Mellbye
Valkner

Bønes kirke 12. mai kl 14

Hanne Bjørkmann
Anders Wallevik
Christensen

Liam Eikill
Frida Skumsnes Garfors
Maria Haldorsen
Lorentz Standal Hjelle
Michelle Olsen Lunde
Leah Osa
Maren Stangenes Pedersen
Elise Roseth
Lise Marie Solheimsnes
Vidar Sæbø
Sebastian Sætra
Sofie Austgulen Tennebo
Even Tillung Vik

Bønes kirke 13. mai kl 11

Eugene Sæterdal
Andersen
Tiril Andrea Ask
Karen Hopsdal Brattebø
(Jondal kyrkje 6. mai)
Mathias Myrmel
Herdlevær
Marlen Elen Hjertås
Tyra Hatlestad Litangen
Kornelius Midtbø
Tobias Hopsdal Nordal
Nikolai Sandvik Nore
Dan-Erik Hallseth
Savland
Amalie Skålnes Skibenes
Lene Hansen Stien

Storetveit kirke

5. mai kl 11

Christian Alsaker
Gard Karstad Bjerck
Isak William Damli
Håvard Flotve
Jorunn Gautestad
Caroline Sofie Kupka
Philip Hiljar Larsen
Emma Helene
Marthinussen
Pia Mæhle

Alexander Svanevik
Ottesen
Vegard Velle Sivertsen
Mina Lill Sæter
Vilde Marie Kjelby
Sørensen
Marie Dinesen Steen
Thomassen

Storetveit kirke

5. mai kl 13

Emily Blom-Andersen
Sophie Elise Brokstad
William Augustin
Gravelsæter Dyrseth
Ida Foss
Inga Kamsvåg Frantzen
Erlend Johan Gaaserud
Mille Kristin Gaaserud
Jakob Fjeldstad
Hjellestad
Carl August Lygre-Wiencke
Noah August Michelsen
Jakob Nilsen
Erik Odffjell
Hannah Nora Ologhlin
Henrik Aalvik Selle

Storetveit kirke

6. mai kl 11

Stina Øksnes Aaberg
Sebastian Bru
Sara Aurora Bynes D'Arcy
Alfa Fannessen
Emil Ullaland Odland
Isak Aleksander Haga
Rysst
Hedvig Hansen Sunde
Frid Lilleskog Tronstad

Konfirmant som konfirmeres i andre menigheter; Susanne Hornæs Herving.

MANDAGSKAFÉ

Hver mandag
(ikke i skolens ferier)
kl 12-13

i Bønes kirke, kirkestua

Velkommen til foreldre i permisjon på trilletur, turnusarbeidere, pensjonister og andre som er hjemme på denne tiden.

Ta gjerne med avisa for å lese den med en kopp kaffe og vafler/kake till

BESØKSTJENESTE

Ønsker du en Besøksvenn
eller vil å være en?

Ønsker du deg en turvenn
eller vil være en?

Ta kontakt!

diakon Åshild H. Frantzen i Bønes kirke:

Mail: af847@kirken.no
Telefon: 55308105

Påske i Kaukasus

ARARAT-FJELLET SETT FRA JEREVAN: I Jerevan sies boligprisene å variere etter hvor mye du kan se av Ararat-fjellet fra eget stuevindu. En vanlig morgenhilsen når folk møter hverandre på gata er: «Vi kan se Ararat. Det blir en fin dag».
FOTO: SEOUJ QURISHIAN

I fjor falt påsken i Armenia og Georgia sammen i tid med vår egen påske. Tidspunktet kunne slik sett ikke bli mer perfekt for en reise til de to ortodokse landene i Kaukasus.

TEKST OG FOTO: Dag Sunnanå

Først litt om bakgrunnen for å reise på påsketur til Armenia og Georgia: For en del år siden var jeg på en konsert i Oslo og fikk høre den russiske pianisten Grigorij Sokolov spille seks armenske folkedanser arrangert for piano av en komponist med navnet Komitas.

Komitas var armensk munk, som i likhet med vår norske Lindeman reiste i eget land og fikk nedtegnet perler i landets folkemusikk. En statue av Armenias mest kjente komponist står i dag i en av hovedstaden Jerevans sentrale parker. Knust av tragedien til folket under perioden med folkemord hadde Komitas gått fra forstanden av smerte. Han døde i Paris, på et sanatorium, etter to tiår med vanvidd.

Etter konserten begynte jeg å sysle med tanken om å dra til landet. Men det skulle bli en annonse i NAF-magasinet Motor som fikk meg av gårde.

Armenia og Ararat

Det nåværende Armenia er forholdsvis lite; dets areal er mindre enn ti prosent av Norges areal. Som fjelland ligger 90 prosent av landet på over 1000 meters høyde. Innbyggertallet er ca. tre millioner. Armenia ble selvstendig republikk i 1991, fritt fra Sovjetunionen. I flere tiår har det vært stridigheter med nabolandet Aserbajdsjan om spesielt enklaven Nagorno-Karabakh.

Armenia er et svært gammelt land med en lang og innfløkt historie. Noas ark skal ha blitt stående på Ararat-fjellet. Hovedstaden Jerevan er blant verdens eldste byer, når vi holder oss til de byene som alltid har vært bebodd. Den skal ha blitt grunnlagt i 782 f. Kr., og ligger langs den gamle Silkeveien.

Det står strid mellom Armenia og Tyrkia når det gjelder bruken av Ararat-navnet. Tyrkia viser til at fjellet ligger på deres side av grensen, og anklager armenerne for å gjøre overdreven bruk av

Ararat som nasjonalt symbol. Da svarer Armenia syrlig med at Tyrkia overdriver når de i sitt flagg gjør krav på månen.

I Jerevan sies boligprisene å variere etter hvor mye du kan se av Ararat-fjellet fra eget stuevindu. Og dagens vær bedømmes gjerne etter hvor mye du kan se av fjellet. En vanlig morgenhilsen når folk møter hverandre på gata er: «Vi kan se Ararat. Det blir en fin dag».

Kampen for selvstendighet

Også Georgia ble selvstendig i 1991. I store deler av de to tiårene siden, har den tidligere Sovjet-republikken ofte fått overskrifter preget av ord som krig, ustabile forhold, korrupsjon og Stalin. Sistnevnte var født i byen Gori, og her finner vi i dag verdens eneste gjenværende museum til hans minne.

Sommeren 2008 brøt det ut krig mellom Georgia og Russland etter at Georgia forsøkte å gjenerobre kontrollen av den georgiske provinsen Sør-Ossetia. ►

KORPARTIET I EN ARMENSK KIRKE:

Innendørs er de armenske kirkene gjerne preget av vakre bilder og ikoner.

PRAKTFULLT KIRKEBYGG: Domen på Tbilisis hellige treenighetskatedral, også kjent som Sameba-katedralen, er gullbelagt. Den ble bygget i perioden 1995-2004, og er den georgiske ortodokse og apostoliske kirkes hovedkatedral i Tbilisi. FOTO: M. KONSEK

PÅSKEAFTEN-GUDSTJENESTE I JEREVAN: Å få være med på en påskeaften-gudstjeneste i Jerevans største katedral sammen med flere tusen armenere, var noe av det sterkeste vi opplevde. Da får du virkelig følelsen av å være en del av den verdensvide kirke.

Georgia angrep de russiskstyrte separatiststyrkene i provinsen. Etter en uke ble det undertegnet en fredsavtale, som fikk Russland til å trekke mesteparten av styrkene sine tilbake.

Georgia som kristent land

Både armensk og georgisk er vanskelige språk for oss. Georgisk tilhører dessuten sin egen gamle språkgruppe, og inkluderer sjeldne lyder som mange besøkende aldri har hørt før. Språket har sitt eget 33 bokstavs alfabet som antas å være basert på et slags arameisk som ble talt på Jesu tid.

Georgia var sammen med Armenia et av de første landene som erklærte seg som kristent. Det skjedde i det fjerde århundre. Men tross sin ortodokse majoritet av kristne (3,8 millioner),

er landet stolt av å være ett av få land hvor kirker, moskeer, synagoger samt kapeller for ulike religiøse retninger finnes side om side.

Et trekk vi merket oss i Georgia var at folk flest ofte stanset opp og korset seg idet de gikk forbi en kirke. Og utenfor kirken var det gjerne tappekraner for hellig vann. Det er sjeldent å oppleve samfunn, hvor den kristne tro og respekten for religion er så synlig og har en så sentral plass i vanlige folks liv.

Det å få være med på en påskeaften-gudstjeneste i Jerevans største katedral sammen med flere tusen armenere, var da også noe av det sterkeste vi opplevde. Da får du virkelig følelsen av å være en del av den verdensvide kirke.

Både i Armenia og Georgia står gudstroen sterkt, slik den også gjør i Russ-

land og de 17 andre tidligere kommunistiske østblokklandene. En intervju-måling i de 18 landene ga som resultat et gjennomsnitt på 86 prosent som sier de tror på Gud. I Georgia oppgir 99 prosent at de tror på Gud, og det samme gjør rundt 95 prosent i Armenia, Moldova, Romania og Bosnia.

Målingen bekrefter at tiår preget av ateistisk propaganda og begrenset religionsfrihet langt fra har uttryddet kristentroen. I Armenia og Georgia bekjenner 89 prosent av befolkningen seg til den ortodokse kirken, mens Russland har 71 prosent ortodokse kristne. I de ortodokse landene er det også sterk støtte til statens rolle for å utbre religion. I Armenia mener seks av ti at staten skal ha en slik aktiv rolle. Politisk hersker det også en utstrakt Sovjet-nostalgi i de tidligere sovjet-republikkene, bortsett fra i de baltiske landene. Både i Armenia og Moldova mener et flertall at det har vært skadelig for dem at Sovjetunionen ble oppløst.

Kirken i Armenia

Armenia er verdens eldste kristne nasjon og den armensk-apostoliske kirken er verdens eldste nasjonalkirke. Omtrent ti prosent av armenerne tilhører den armensk-katolske kirken, som er en av den katolske kirkens særkirker. Under sitt opphold i Armenia var paven gjest hos katolikosen Karekin II. Katolikosen er den armensk-apostoliske kirkens overhode, og holder til i bispesetet Etsjmiadzin i utkanten av Jerevan.

Den armenske kirken betegnes som apostolisk, fordi den ifølge tradisjonen ble etablert av to av Jesu apostler, som

I Georgia oppgir 99 prosent at de tror på Gud, og det samme gjør rundt 95 prosent i Armenia, Moldova, Romania og Bosnia. Målingen bekrefter at tiår preget av ateistisk propaganda og begrenset religionsfrihet langt fra har utryddet kristentroen.

skal ha misjonert i landet: Taddeus og Bartolomeus. Taddeus betraktes som den første biskopen av Armenia fra 43 e.Kr. til sitt martyrium i 66. Armenerne selv er stolte av å være den første nasjonen til å adoptere kristendommen som statsreligion. Det skjedde i året 301 under biskop Gregor Lysbringeren og kong Tridat den tredje.

Det armenske alfabetet ble så utviklet av munken Mesrop Masjtots i 406, og Bibelen ble oversatt til armensk i 434. Museet Matenadaran sentralt i Jerevan er bygget til Masjtots ære, og inneholder gamle og vakre dokumenter og bøker fra det 4. århundre. Armensk ble også innført som liturgisk språk istedenfor syrisk. Det egne skriftspråket skapte en kulturell blomstringstid i Armenia.

Armenernes holocaust

Den store utvandringen av armenere skjedde i stor grad under folkemordet på armenerne under første verdenskrig. Da flyktet minst en halv million armenere fra Tyrkia. De slo seg først ned i nabolandene Syria, Libanon, Israel, Egypt, Irak, Iran og Hellas, men mange flyttet videre til andre verdensdeler, blant annet Canada, USA, Argentina, Frankrike, Tyskland og Australia.

Bakteppet i Tyrkia var dette: De radikale ungtyrkerne hadde kommet til makten ved revolusjon i 1908. I årene som fulgte var landet preget av streiker, uro og oppløsningstendenser – og krig. For de radikale tyrkiske nasjonalistene ble de kristne minoritetene syndebukker, og særlig var armenerne utsatt. Ungtyrkerne så på islam som limet i samfunnsbyggingen.

I 1915 beordret den tyrkiske regjeringen armenerne til å flytte fra sine hjem og dra sørover til noen ørkenområder. Avgjørelsen var ment som en kollektiv straff for kontakten den tyrkiske regjeringen hevdet at armenerne hadde hatt med Russland – på det tidspunktet Tyrkias fiende.

Tvangsforflyttingen ble åsted for store massakrer. Hele byer ble nærmest utslattet. Først ble voksne menn og eldre gutter skilt ut og skutt. Kvinner, barn og eldre menn ble sendt ut på en lang vandring sørover. Her ble mange utsatt for angrep og overgrep. Barn ble bortført. Det er blitt anslått at bare én av fem overlevde marsjen. Totalt døde rundt én million armenere i skyggen av første

verdenskrig, i det som er dagens Tyrkia. Tyrkias ansvar for det som skjedde har vært og er omstridt. Den tyrkiske staten bestrider folkemordet for å skjerme nasjonal identitet og prestisje. Internasjonalt, men også blant stadig flere tyrkere, ansees folkemordet på armenerne som et ubestridt faktum.

Nansens viktige rolle

En stor helt for armenerne i denne sammenhengen var Fridtjof Nansen, og i Jerevan er det et eget museum for ham. Han fikk innført det såkalte Nansenpasset, som var et internasjonalt anerkjent identitetsbevis utstedt av Folkeforbundet til statsløse flyktninger. Mange armenere fikk nyte godt av denne ordningen, og knapt noe folk har æret Nansen som armenerne.

Fra 1925 organiserte han, på oppdrag fra Folkeforbundet, et omfattende hjelpearbeid for de armenske flyktningene. Han skrev artikler og bøker, holdt foredrag og fikk i gang innsamlingsaksjoner. Den hjelpen Nansen på denne måten fikk i stand, reddet svært mange.

En som også er hedret på genocide-museet i Jerevan, er misjonæren Bodil Catharina Biørn (1871-1960) fra Kragereø. Hjembyen har reist en minnestein for henne. Hun viet sitt liv og arbeid til armenernes situasjon, og sørget for at

verden fikk vite om det som skjedde, blant annet ved å ta bilder av elendigheten. Hun var misjonær blant armenerne i de østlige deler av Tyrkia, arbeidet som hjelpearbeider, sykepleier og jordmor og var med og berget atskillige menneskeliv.

Minnestein i Bergen

Her i Bergen har vi et minne om innsatsen Nansen gjorde for armenere. 19. april 2007 avduket Fridtjof Nansens sønnesønn, arkitekt Egil Nansen, en såkalt «khachkar», et armensk kors, som var en gave til Nansens hjemland fra armenerne.

Tyrkia benekter at det foregikk et folkemord; derfor har en markering av skjenselsgjerningene blitt en utenrikspolitisk sak i Norge. Av den grunn takket den gang både Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Universitetet i Bergen nei til å ta imot monumentet.

Til nå har nasjonalforsamlingene i 24 land erkjent at det som skjedde mot armenerne var et folkemord. Saken ble løst etter initiativ av professor Arnljot Strømme Svendsen ved at Hilmar Reksten Allmenntilleggsfond og Rekstensamlingene på Fjøsanger i samarbeid med Nansen Human Foundation påtok seg oppgaven. ■

PÅ FLUKT: I 1915 beordret den tyrkiske regjeringen armenerne til å flytte fra sine hjem og dra sørover til noen ørkenområder. Bildet viser en mor som gråter over sitt døde barn, bare kort vei igjen til hjelp og trygghet i Aleppo.

Skjold kirke 20 år

På begynnelsen av 1950-tallet var Skjold et sammenhengende jordbruksområde. De fleste gårdene lå på vestsiden av Fanaveien som gikk gjennom området mellom Nesttun og Rådal. Sentralt på Skjold, mellom Fanavegen og Nordåselva, lå brukene 11 og 21 i et småkupert og solrikt område. I Sørhaugen var det bygget enkelte hus. På disse to brukene skulle to store og viktige offentlige bygg komme, Skjold skole og Skjold kirke.

TEKST: Hans Fasmer

FOTO: Skjold menighet/Privat utlån

Skjold kirke er bygget på bruk 11. I 1959 bestod denne gården av 80 mål fulldyrket jord og 15 mål kulturbeite. Gården ble drevet til midten av 1960-tallet. 8. oktober 1953 vedtok Fana herredsstyre å bygge ny barne- og framhaldsskole på bruk 21 og deler av bruk 11.

Man kjøpte ca. 60 dekar av Anfinn Bruu sin eiendom (bruk 21) og ca. 10 dekar av David Skjolds eiendom (bruk 11). Skjold skole ble delvis tatt i bruk høsten 1957, og innviet 14. november 1958. Det meste av nabotomten ble liggende urørt i nærmere 40 år, til Skjold kirke ble vigslet søndag 5. april 1998.

Prestebolig, menighetscenter og barnehage

Det første bygget på kirketomten, nær Fanavegen, var et demonstrasjonshus fra den danske ferdighusprodusenten Hosby Huse. Huset ble nyttet som prestebolig før det ble demontert og oppført på en tomt i Sandslimarka. Nordvest på eiendommen ble det i 1984 oppført prestebolig, tegnet og planlagt av Tor Drange. Menighetssalen ble kalt Davidsalen etter David M. Skjold. Bygget var først i en del år nyttet som menighetscenter, inntil det ble tatt i bruk som prestebolig.

Preste- og menighetskontor holdt også til i menighetscenteret, men flyttet til Lagunen i 1992.

Våningshuset på kirketomten stod i mange år ubrukt og til nedfalls, men ble i 2013 restaurert utvendig. Øvrige bygg på det gamle gårdstunet er fjernet. 21. mars 2006 vedtok Skjold menighetsråd å bygge barnehage sørvest på kirketomten. Akasia Skjold Menighetsbarnehage ble tatt i bruk i 2008, og har 87 plasser fordelt på fire avdelinger.

Skjold blir eget sokn

Det kom omkring 1960 i gang gudstjenester på Skjold skole. Den første tiden ble de holdt i musikk salen på skolen. Denne ble etter hvert for liten, og gymnastikksalen på skolen ble så brukt i over 30 år. Frivillige kirketjenere sørget for at bord, stoler og kirkeutstyr ble tatt frem fra lageret under scenen.

Både kirkekaffe, julemesser og julefester ble holdt i gymsalen helt frem til våren 1998. I årene før kirken ble bygget, ble det holdt friluftsgudstjenester på kirketomten på forsommeren.

Birkeland ble utskilt fra Fana i 1948. Nordås var en del av Birkeland til området ble utskilt i 1968. Skjold ble utskilt som eget sokn fra Nordås prestegjeld i 1982. 1. februar 1997 ble Nordås delt i to selvstendige prestegjeld, Skjold og Søreide.

Et godt grunnarbeid for kirke på Skjold ble gjort av det frivillige menighetsrådet. Fra 1970 til 1982 var det felles menighetsråd for Nordås (Skjold og Søreide). Skjold frivillige menighetsråd tok ansvaret for gudstjenester på Skjold, og fremmet kirkesaken. Som resultat av dette ble Skjold egen menighet i Nordås prestegjeld i 1982.

Roald Skarsten ble første menighetsrådsformann i Skjold menighet. Tre viktige saker kom raskt på sakskartet: kirkesak, prestebolig og eget prestegjeld. Det ble satt ned en teknisk plankomité som skulle samarbeide med kommunen om å få fortgang i byggesaken.

I 1985 startet Skjold menighet sitt eget arbeid for å fremskaffe tegninger til kirke. Halvor Rostrup Gundersen og Roald Skarsten stod sentralt i dette arbeidet.

Skisse til kirke ble utarbeidet av menighetsrådets representanter og Hosby Huse, som anslo at kirken ville koste 6,5 millioner kroner pluss moms. Sentralt i kommunen var det heller liten entusiasme for planene om kirke fra Husby Huse.

Frivillig innsats i mange tiår

Ideen om eget kirkebygg ble først satt frem på et lagsmøte i Skjold Husmorlag høsten 1961. Residerende kapellan i Birkeland menighet, senere sokneprest i Nordås (1971-1976), Eigil Lehmann, tok kontakt med Skjold Husmorlag med forespørsel om det var råd å få medlemmer til å arbeide for en kirke på Skjold. Gjertrud Grøsvik tok oppfordringen om å samle interesserte kvinner i Skjold-området og å planlegge arbeidet.

16. januar 1962 var 13 kvinner samlet til det første møte i det som ble Skjold kirkering. De fleste var innflyttere til Skjold. I ringen ble de enige om å samle inn penger til inventar i kirken som de håpet skulle komme en gang i fremtiden. På det meste var det fem kirkeringer i arbeid. I kirkeringene la kvinnene ned et trofast arbeid i alle år fra 1962 til 1998. I stedet for basar ga de penger på møtene. De siste årene betalte de fast kontingent. Møtene gikk på omgang i hjemmene en gang i måneden, og kapital pluss renter økte jevnt med årene.

Da kirken stod ferdig, så kirkeringen sitt arbeid for avsluttet. Regnskapet viste et overskudd på 1105 kroner, som ble overlevert til sognepresten, som han kunne bruke til arbeid i menigheten. Man fortsatte med én felles kirkering, som fikk inn midler blant annet ved en årlig basar.

Fra helselag til kirkelag

I 1970 ønsket Nordås menighet å få knyttet til seg en menighetssøster, en kristen sykepleier. Avtalen med kommunen gikk ut på at de betalte halvparten av lønnen mens menigheten måtte betale resten. For å få penger til dette ble Nordås helselag startet 20. februar 1970. Tanken var å lage grupper i nærmiljøet i menigheten hvor kvinner kom sammen og samlet inn penger.

Den første gruppen ble dannet i Krohnåsen, deretter kom Skjold, Sæterveien, Smørås, Steinsvik og Rå skole. På det

- 1: Kirken reiser seg
- 2: Biskop Ole D. Hagesæther la ned grunnsteinen til kirken fredag 6. juni 1997.
- 3: Vigslingsgudstjenesten ble holdt palmesøndag 5. april 1998. Fra venstre: Prost Per Barsnes, ordfører Ingmar Ljones (KrF) og biskop Ole D. Hagesæther.
- 4: Kirkekoret øver i menighetssalen
- 5: Gudstjeneste på kirketomten
- 6: Bjørn Moe holder gudstjeneste i interimkirken
- 7: Til gudstjeneste i ny kirke

meste hadde helselaget 70 medlemmer i syv grupper. Første leder var Judith Kolaas. Etter hvert ble det slutt med at menighetene hadde egne sykepleiere, men gruppene var så innarbeidet at helselaget fortsatte å samle inn penger.

I 1985 endret laget navn til Skjold helselag, og 17. februar 1999 ble Skjold helselag omdøpt til Skjold kirkelag. Fra starten til 2009 hadde kirkelaget samlet inn over 700.000 kroner, blant annet til evangelistteppet, gardinene i menighetssalen, en av kirkeklokkene, benkene utenfor, stoler, salmebok, lysgloben og messehagel. Også senere har

kirkelaget bidratt med betydelige midler.

«Vitnesbyrdets kirke»

Grunnsteinen til Skjold kirke ble lagt ned fredag 6. juni 1997 av biskop Ole D. Hagesæther. Skjold skoles musikkorps, Søråshøgda barnekor, Søråshøgda skole og Skjold kirkekor deltok under høytideligheten. Grunnsteinen var et kobberrskrin med tegninger av kirken, skriftlig orientering om bygningen, kort orientering fra byggekomiteen, gjeldende mynt, dagens avis, menighetsbladet, salmebok, Bibel og to silketrykk, ett

der en elev fra hver klasse på Skjold skole hadde satt et håndtrykk på vegge av alle elevene og ett fra Søråshøgda skole der alle elevene hadde satt sitt fingermerke i regnbuens farger og form.

Vigslingsgudstjenesten ble holdt palmesøndag 5. april 1998. Biskop Ole D. Hagesæther vigslet Skjold kirke til «Vitnesbyrdets kirke». Over 800 mennesker var til stede i kirken. Skjold kirkekor, Søråshøgda barnekor, Lovsangkoret og Skjold Skoles Musikkorps deltok i tillegg til prosesjon og tekstlesere. ■

Veien frem til fo

I den nye boken «Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år» har historieprofessor Eldbjørg Haug samlet en rekke artikler om tiden som ledet opp til reformasjonen, og forholdene både i Norge og Europa like frem til vår tid.

TEKST: Edvin Bratli

Boken gir et godt innblikk i reformasjonshistorien fra middelalderen og frem til i dag. Den gir oss skildringer av det religiøse, politiske og kulturelle livet, og hvordan tro, kultur og samfunn har blitt vevet sammen i menneskenes liv.

Hva har Martin Luther hatt å si for utviklingen i Europa? Hvorfor fikk læren hans fotfeste, og hvordan ble den tatt imot? Noe er påvirket av reformasjonen, mens andre ting skjedde parallelt med utviklingen i samfunnet, og uavhengig av reformasjonen.

Reformasjonen – en katastrofe?

Tidligere professor i historie ved Universitetet i Bergen (UiB), nå professor emerita Eldbjørg Haug innleder boken med å male et tidsbilde av hvordan livet i den katolske kirke artet seg før reformasjonen.

Det handler om geistlige som beriket seg på salg av avlatsbrev, som skulle gi tilgivelse for synder og en snarvei gjennom skjærsilden. Jesu frelsesbudskap var kommet mer i bakgrunnen. Det var dette katolikken Martin Luther ikke kunne akseptere, og som førte til at han slo opp de 95 tesene på kirkedøren i Wittenberg.

Norge hadde vært et katolsk land i omtrent 500 år da Martin Luther sto frem. Nordmenn var ganske fortrolige med den katolske lære og framtidssiktene for landet var positive, selv om vi var kommet under dansk kongestyre.

Øystein Rian, professor i historie ved Universitetet i Oslo, hevder at reformasjonen var en katastrofe i norgeshistorien. Dette begrunner han med at «vi fikk et skifte i religionsformer, i kirkens organisasjon, i de politiske forholdene, i administrative forhold og i det sosiale og kulturelle klimaet da en gammel norsk elite måtte vike for en ny og fremmed elite».

Kirken i Norge var en traust og solid katolsk bondekirke som måtte vike for den lutherske lære, innført med kongemakt fra København.

Kirkekunst og kirkegods

Henrik von Achen, professor i kunsthistorie og direktør for Universitetsmuseet i Bergen, gir oss et innblikk i hva som skjedde med kirkekunsten i alle de rikt utsmykkede kirkene her i landet. Etter reformasjonen ble helgenkulten avviklet, og dermed ble mange altre i kirkene overflødige. Helgenbilder skulle også ut av kirkene. Mye ble brent og kastet, noe ble solgt til andre kirker eller private, og noe har overlevd til i dag.

Fra von Achen får vi historien om alterfrontalet fra Nedstryn, pasjonstavlen fra Volda kirke og messehagelen fra Hjørundfjord, alle tatt vare på i Bergen Museum. Hvor kom de fra og hvordan havnet de i disse kirkene, langt fra Bergen?

Tor Veidling, førstearkivar i Riksarkivet, tar for seg hva som skjedde med kirkegodset; eiendommene som lå under den katolske kirke. Før reformasjonen utgjorde kirkegodset nær halvparten av all jordeiendom i Norge, mens krongodset var mindre. Ved reformasjonen la kongen beslag på det meste av kirkegodset. Hvilke konsekvenser fikk det, for kirken, for folket?

Lutherske prestefruer

Med reformasjonen ble sølibatet opphevet for prestene. På samme måte som prestene hadde hatt en sentral rolle i samfunnet, fikk også prestefruene det. Reformasjonen førte til forkynnelse på folks eget språk, til skolevesen og folkeopplysning, der prestefruene tok aktivt del.

Martin Luthers Katharina von Bora ble en sentral figur. Hun var lærd, og drev med både undervisning og samlet

og brukte mange urter, noe hun hadde lært mens hun jobbet i apoteket til maleren Lucas Cranach.

Anne-Hilde Nagel, også hun tidligere professor i historie ved UiB, og nå professor emerita, gir leseren et bilde av rollen prestefruene spilte i Tyskland i starten på reformasjonen, og om prestefruenes mangslungne virke i norsk kirke- og samfunnsliv. Prestegårdene ble viktige sentra i bygdelivet.

Hva vet vi om kvinnens plass i samfunnet etter reformasjonen? Hvilke endringer måtte de gå gjennom? Hanne Marie Johnsen, førsteamanuensis ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning ved UiB, skriver om kvinner som fikk barn utenfor ekteskap, om husbonden som satte barn på tjenestejentene og hvordan de stilte opp for disse. Hva ble akseptert av samfunnet? Hva skjedde når ekteskap eller andre forhold ikke lenger fungerte? Kunne man skilles? Barn var et viktig mål for ekteskapet, og dette påvirket lovgivningen.

Var Luther antisemitt?

En annen spennende artikkel omhandler bibeloversettelser, skrevet av Gunnstein Akselberg, professor i nordisk historie ved UiB, og kjent fra NRK-programmet Lindas språksjov.

Før reformasjonen var de bibelske tekster på latin, og prestene formidlet innholdet. Martin Luther fikk oversatt bibelen til tysk, noe som gjorde det mulig for vanlige folk å lese Guds ord.

Seinere kom bibelen både på dansk, svensk, samisk og til slutt på norsk. Utviklingen av trykkekunsten ga også Martin Luther muligheter for å få trykket tekster, bøker og skrifter om den rette lære.

Det har vært mange diskusjoner om hvilket syn Martin Luther hadde på jødene. I de tidlige skriftene er han positiv til jødene, men han vil gjerne at de skal omvende seg. Dette skjer ikke, og etter noen år med frustrasjon over staheten de viser, fremstår han nærmest som jødehater, og vil ha dem bort fra Tyskland.

Hva skjedde med de katolske prestene? Hvor kom alle de nye protestantiske prestene fra? Ble vi nordmenn protestanter, eller levde vi fortsatt som katolikker etter 1536? Gunnar Winsnes Knutsen, professor i tidlig moderne

Ikkekirken

norsk og europeisk historie ved UiB, gir gode svar på disse spørsmålene.

Pilegrimsvandring før og nå

I 1736 feiret Danmark og Norge 200-årsjubileet for reformasjonen. Men hvilken feiring var det? Christian III var konge, og jubelfesten ble like mye en feiring og markering av eneveldet og kongen.

I kapittelet «Reformasjonsjubileum i eneveldeets tegn» av Thomas E. D. Slettebø, førsteamanuensis i historiedidaktikk ved Universitetet i Tromsø, får vi en innføring i både politikk, kulturhistorie og religionens plass i samfunnet. Presteskapet hadde en viktig rolle i formidlingen.

Boken avsluttes med historien om pilegrimsvandringene. Linjene trekkes fra korstogene til Jerusalem i middelalderen, fra pilegrimsvandring før reformasjonen og til den renessansen

de har fått i vår tid. Lisbeth Mikaelson, professor i religionsvitenskap ved UiB, skriver om praksisen med pilegrimsvandring, en katolsk skikk, som nå ser ut til å blomstre opp i Norge.

Myndighetene etablerer pilegrimsruter, og folk valfarter til Nidarosdomen i Trondheim. I middelalderen dro mange også til Selja og til Røldal. Det arbeides både sentralt og lokalt og ikke minst i miljøet knyttet til Nidarosdomen for utviklingen av pilegrimsvandring i Norge. Verken helgendyrkelse eller pilegrimsreiser er lenger forbeholdt katolikker. ■

Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år Eldbjørg Haug (redaktør) Spartacus forlag / Scandinavian Academic Press, 2017

Fakta: Eldbjørg Haug

- Eldbjørg Haug (født 1947 i Lillestrøm) leverte hovedoppgaven sin i 1972, og tok doktorgrad ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i 1996.
- Siden september 2007 og frem til hun gikk av med pensjon i fjor har hun vært professor ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap ved Universitetet i Bergen (UiB).
- Hun har tidligere vært ansatt ved Høgskolen i Telemark, Lokalhistorisk institutt, Universitetet i Oslo og i Utenriksdepartementet som diplomat i Tel Aviv, København og Lusaka.
- I sin forskning har hun brukt mye tid på dronning Margrete, kloster- og kirkehistorie, samt Stavangers historie.
- Haug er redaktør for den nye boken, «Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år», som startet som en ide-myldring for ti år siden, og etter hvert ble til et samarbeid med Reformasjonsbyen Bergen 2017.
- Til tross for sin nye hverdag som professor emerita, har Haug ingen planer om å legge forskergjerningen på hyllen. Hun holder nå på med et nytt prosjekt om Kalmar-unionen, og har fått forskningsplass ved Nasjonalbiblioteket.

AVSKJEDSMARKERING OG BOKLANSERING: Da professor Eldbjørg Haug gikk av med pensjon før jul, ble dette markert med et eget arrangement i Knut Fægri's hus. Her benyttet hun anledningen til å lansere sin nye bok om reformasjonen.
FOTO: JOAKIM DAHL HAALAND

Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.

E-post:
sylvi@fanaposten.no

Ledig engasjement: Annonse selger

Dette bladet utgis i samarbeid mellom Birkeland, Bønes, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide menigheter.

Åtte sider er lokalstoff, de resterende sidene er felles for alle menighetene. Bladene kommer ut fem ganger årlig og opplaget for hvert nummer er vel 30 000 eksemplarer.

Vi søker en dyktig annonse-selger som vil arbeide med provisjonsbasert salg av annonser til fellesdelen.

Ta kontakt med Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no for ytterligere informasjon

Utdanner fremtidens organister

Orgelklubben Ferdinand ble startet i 2004 av Amund Dahlen, som et svar på manglende rekruttering til kirkemusikeryrket. De siste syv årene har den vært drevet i regi av Den Katolske kirke i Bergen, men i samarbeid med Bergen domkirke menighet.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Klubben består av 25 elever og fire lærere. Elevene engasjeres med jevne mellomrom til å spille i messer, gudstjenester og konserter.

Navnet *Ferdinand* har klubben etter den tyske organisten Ferdinand Vogel, som arbeidet 40 år i Bergen fra midten av 1800-tallet, og startet den første organiserte musikkundervisning med statsstøtte i Norge, Vogels organistskole. Ferdinand Vogels bidrag har hatt stor betydning for musikklivet.

Lærere og elever har nå samlet seg om å utgi dobbel-cden *Colours*

of *St. Paul*, der den første platen inneholder innspillinger gjort av orgelklubbens elever (den yngste er bare åtte år gammel), samt de to tidligere elevene Roystan James (studierer til daglig nanoteknologi på universitetet i Bergen) og Jonas Apeland, som begynte på kandidatstudiet i kirkemusikk på Norges Musikkhøgskole i Oslo høsten 2016.

Den andre platen inneholder innspillinger av lærere og profesjonelle organister: Anders Johnsson (organist i St. Andreas kyrka i Malmö), Mariko Takei Myksvoll (organist i St. Markus kirke), Harald Jakob Holtet (organist i

Bergen & Omegn BEGRAVELSEHJELP POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden

Espen Polden

Heine Polden

Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sortor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Akasia

- verdier for generasjoner

Akasia har lang erfaring med gravstell og våre dyktige gartnere steller i dag vel 8000 graver på 27 gravplasser i Bergen.

Vi tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler etter ditt behov.

Om du signerer helårs stellavtale med oss for 2018, tilbyr vi gratis påskeliljer i år. Pris kun kr 1990,- Bestillingsfrist: 20. mars.

Kontakt oss: 55 59 39 00 - gravstell@akasia.no

FARGER OG MANGFOLD: Platetittelen, Colours, er et uttrykk for orgelklubbens mangfold både når det gjelder musikk, utøvere og kulturell bakgrunn. FOTO: ELIAS DAHLEN

Centralkirken i Bergen), Sigurd Melvær Øgaard (domorganist i Bergen), og Amund Dahlen (kantore i St. Paul kirke).

Musikken de spiller er av komponister som Bach, Corelli, Charpentier, Franck, Mendelssohn, Schubert og Sibelius, mens instrumentet som trakteres er Casavant op. 817-orgelet i St. Paul kirke i Bergen. Dette orgelet ble opprinnelig bygget i 1919 til kirken Saint Charles i Quebec, Canada.

Bakgrunnen for at orgelet er flyttet til St. Paul kirke, er at kirken i Quebec ble stengt og menigheten lagt ned. St. Paul er derimot en høyst levende menighet i

Bergen sentrum, med medlemmer fra 120 nasjoner, noe som også gjenspeiles i orgel-skolens elever.

Platetittelen, *Colours of St. Paul*, er derfor et uttrykk for mangfoldet både når det gjelder musikk, utøvere og kulturell bakgrunn. ■

PLATE: Dobbelt-cden «Colours of St. Paul» er utgitt av Cantando Musikkforlag, og inneholder innspillinger gjort både av orgelklubbens elever, lærere og profesjonelle organister.

Påskefest 2018

Kirken i Bergen inviterer store og små til **gudstjenester, konserter og kulturarrangementer** i våre 34 kirker. Velkommen!

Fullstendig Påskefest-program finner du på bergen.kirken.no
facebook.com/paskefest

Tid til tankens bruk

EN STILLE STUND: «Stillheten har en verdi i seg selv» skriver fjellklatrer og friluftsliventusiast Nils Petter Faarlund et sted. Han var inne på noe. ILLUSTRASJONSFOTO: VLADIMIR SHIOSHVILI

Da ungene var små var det travle tilstander; de skulle aktiviseres, for «lediggang er roten til alt ondt». Etter skoletid var det hastige middager, lekser, flere klokkeslett, og evig transport i øst og vest til ørten fritidsaktiviteter: Det ble spilt og turnet og danset og «hestet» over en lav sko, kort sagt; vi jaget våre barn omkring.

TEKST: Thrude Deisz

En dag sukket yngstebarnet tungt og kom med følgende utsagn: *Mamma, jeg er så stresset, jeg har aldri tid til å gjøre ingenting liksom.* Jeg ante ikke en gang at hun visste hva «stress» var. Det

var en vekker. Men historien gjentar seg. Jeg opplever at den lille damen gjør nøyaktig det samme med sine barn. Det er faktisk sånn at en dag «fri» fra aktiviteter er en sann glede.

Hørte i NRK om barn og «meditasjon» dvs. noe de kalte «mindfulness» (mental tilstedeværelse?). Det handlet om forsøk gjort i grunnskolen, der man regelmessig, og under veiledning av terapeuter, ga elevene trening i å ligge på gulvet og bare slappe av og la tankene flyte - og hvordan dette lot til å stimulere arbeids- og konsentrasjonsnivåen resten av skoledagen. Lederen hevdet at om noen år kom denne formen for «mindfulness» til å gå inn i undervisningen på samme måte som fysisk fostring /kroppøving gjør det nå. Man skal jo ta vare på og utvikle hele mennesket.

Læreren fortalte at hun hadde vært bekymret for en av de små elevene som skulle gå alene hjem fra skolen. Da hun ga uttrykk for dette - smilte den lille «eremittgjengeren» tilfreds og svarte at «jeg liker å gå alene, da

kan jeg gå i mine egne tanker». Så må man være seg bevisst at små mennesker også har en åndelig del som skal utvikles og at de også trenger fred. Det er ikke dumt å gi ungene gode vaner de kan ha med på livsveien, så gode frø, som må få tid til å spire og modnes.

Det er nettopp noe vi alle har behov for. Her er så mye som vil fylle tiden vår. Flimmersamfunnet, som det het en gang - er ikke blitt mindre påtrengende. Meditasjon kan være så mye; blant annet å puste rolig, og tømme sinnet for negative tanker. Selv tenker jeg noen ganger på konsert at det jeg opplever nå må være en form for meditasjon; jeg blir rolig og tilfreds og får energi av det.

En misjonær fortalte om en form for meditasjon i India, som hun hevdet var direkte skadelig: du kunne få utlevert et «mantra» (et ord som skal gjentas) som i realiteten var en påkallelse av onde, hedenske guder. Men med Jesus som mantra påkaller vi Den gode. Og så nærmer vi oss bønningen. En stille stund, det er alt man trenger. ■

VI TRENGER FRIVILLIGE.
Les mer og meld din interesse på kirkens-sos.no

KIRKENS SOS

FANA & FYLLINGSDALEN
BEGRAVELSESBYRÅ AS

Et byrå for hele Bergen og omegn

Døgntelefon 55 13 40 04
Vi har lang erfaring og rimeligere priser.

www.ff-begravelsesbyraa.no

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Hvordan kan kirken **gjøre påsken relevant** for folk igjen?

Påsken gir ti dager fri til å reise bort. Hvor man reiser er ikke så viktig – så lenge man kommer seg langt nok vekk til å ikke høre lyden av kirkeklokker eller en prest som snakker om noe man aldri helt har forstått.

TEKST: Susanne Feste Ingebrigtsen

Påsken er høytiden jeg gleder meg til hvert år. På så mange måter synes jeg den er bedre enn julen – på Vestlandet i hvert fall. Lysere tider, bedre vær, skiføre, nærmere sommerferie – for ikke å snakke om det som faktisk er sentrum i påsken – Guds forsoning med alle mennesker gjennom Jesu død og oppstandelse.

Det å feire, år på år, at dødens makt over mennesket og skaperverket er overvunnet, gir en dypere forståelse og får større betydning for meg desto eldre jeg blir. Nærmest som om noe så altavgjørende ikke evnes å fatte før man er halvveis i livet og vel så det. En forutsetning er også at man ønsker å fortsette og grave i påskens budskap og mysterium. En annen forutsetning er at man tror budskapet er av eksistensiell betydning.

Kanskje det er her utfordringen til påsken, for majoriteten av befolkningen i vårt langstrakte land, ligger? Påskens budskap er for vanskelig å fatte, så folk faller av lasset og drar den eksistensielle betydningen med seg? Det er én påstand. En annen er at det kapitalistiske, sekulære samfunnet for lengst har overtatt definisjonsmakten for hva som er et godt liv – og der passer ikke kirkens lære om synd og forsoning inn.

Påskens budskap er ikke noe som gjelder folk flest lenger. På samme måte som julen har den blitt nedgradert til noe rent materialistisk; «hva fikk du til jul og hvor skal du i påsken?». Hvordan har kirkens viktigste høytider blitt arenaer for økonomisk og sosialt press?

Hver kristen høytid – måtte det være jul, påske, Kristi himmelfartsdag eller pinse – går de fleste medieshus ut i gaten og spør forbipasserende

folk om de vet hva som skjedde på skjærtorsdag, eller hvorfor vi feirer pinse. De fleste unnskylder seg eller ler, og avslører at de ikke har peiling, men det er kanskje ikke så farlig, for det har sikkert ingen andre heller.

I 2014 foretok InFact for VG en større og grundigere undersøkelse der over tusen nordmenn svarte på spørsmål om påsken. Nesten en tredjedel visste ikke hva som skjedde skjærtorsdag. En fjerdedel visste ikke hva som skjedde langfredag. VG brukte undersøkelsen

Hvordan har kirkens viktigste høytider blitt arenaer for økonomisk og sosialt press?

PÅSKENS BUDSKAP: «Det å feire, år på år, at dødens makt over mennesket og skaperverket er overvunnet, gir en dypere forståelse og får større betydning for meg desto eldre jeg blir» skriver Susanne Feste Ingebrigtsen. FOTO: CÉDÉS

i en sak med overskriften «Hvem kan redde påsken?». Det får meg til å spørre om kirken gjør en god nok jobb i å formidle påskens budskap slik at folk faktisk forstår det? Kirken er den aktøren som burde redde påsken – det er tross alt kirkens viktigste budskap.

Per Arne Dahl hevder i en kommentar i Vårt Land fra 2015 at det i kirken er stille rundt Jesus. Få eller ingen provoseres eller begeistres av ham. Mennesker forteller at de har sans for kirkerommet, kirkegårdene og kirkens ritualer, men er mindre opptatt av Jesus som forbilde, og enda mindre engasjert av ham som verdens frelser.

Kanskje er det kirken som må møte folk på deres egne premisser og gjøre påsken relevant igjen. Kanskje er det folk som må begynne å gå i kirken for å lære mer om den kristne tro. Selv vil jeg påstå at førstnevnte er den mest realistiske veien å gå. Enkel er den derimot ikke. Hvordan møte noen med påskens budskap på en lettfattelig og relevant måte, uten å unnlate å snakke om synden og lovens realitet?

Jesus var et uhyre spennende og bemerkelsesverdig menneske. Kanskje nøkkelen ligger i å gjenoppdage Jesus på nytt for dagens samfunn? I kristologien sies det at det eneste vi kan vite om Gud er det som er åpenbart gjennom Jesus Kristus. Jesus er fremdeles den mest relevante i den kristne tro. Den årlige påskefeiringen gir kirker over hele landet en fantastisk mulighet til å proklamere dette – grip den. ■

Livreddende vann

Rent vann, solide doer og god hygiene til flyktninger er stikkordene når årets konfirmanter samler inn penger til Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, som i år holdes i tidsrommet 18.-20. mars.

TEKST OG FOTO: Kirkens Nødhjelp

Fjorårets bidrag var til stor hjelp for flyktninger fra Boko Haram og Kongo.

– Da vi var på flukt hadde vi ikke noe vann. Vi klarte til slutt å finne noe vann, men det var skittent, forteller Kany.

Hun pleide å ha et helt normalt tenåringsliv hjemme i Kongo. Gikk på skolen, hadde et trygt liv med familien og sang i kor i den lokale kirken. Nå bor hun og familien i et telt i en flyktningleir. De er noen av over seks millioner kongolesere som i dag er på flukt.

På flukt uten mat og vann

Kany og familien flyktet fra en krig som blusset opp i Kasai, der de bodde, og familien måtte legge ut på en flukt som har satt spor i 14-åringen.

– Vi våknet av at det var skyting i byen, og vi la på sprang med en gang. Vi rakk ikke å ta med oss noe. Vi var på flukt i flere dager, og måtte gå langt uten verken mat eller drikke, sier Kany, som savner vennene og hjemmet sitt i Kongo.

RENT VANN: Nå har Kany tilgang til rent vann bare ett minutt fra teltet hvor hun bor, takket være norske givere.

kan gjøre på grunn av støtten fra norske givere som tidligere har gitt penger gjennom Fasteaksjonen.

– Pengene vi får inn gjennom Fasteaksjonen gir oss en økonomisk muskel som gjør det mulig for oss å reagere raskt når en krise oppstår, slik vi gjorde i Angola da flyktninger kom over grensen fra Kongo. Da kunne vi komme fort i gang med midlene fra våre norske givere, mens vi ventet på mer støtte fra andre givere, slik som FN. Støtten fra det norske folk gjør at vi kan

Heldigvis kom hun og familien seg trygt over til nabolandet Angola, der de nå har slått seg ned i påvente av at krigen hjemme skal ta slutt. Nå har Kany tilgang til rent vann bare ett minutt fra teltet hvor hun bor.

Når det haster å hjelpe

Det er Kirkens Nødhjelp som leverer vann, toaletter, hygieneartikler og tømmer søppel i leiren der Kany bor. Det er et arbeid som organisasjonen

handle raskt og redde flere liv, sier generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, Anne-Marie Helland.

Aksjonen arrangeres i år for 51. gang, og frivillige over hele landet samler inn penger ved å gå med bøsser eller arrangere ulike tilstelninger. Pengene går til Kirkens Nødhjelps arbeid over hele verden. ■

Mer informasjon:
fasteaksjonen.no

Advokatfirmaet Vegard Austgulen AS

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter
- Samliv • Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen
Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no

www.byadvokaten.net

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no

Hvem - hva - hvor i Bønes menighet

Bønes menighet

telefon 55 30 81 00
åpningstid ..... kl. 10-15
bones.menighet.bergen@kirken.no
www.bonesmenighet.no
Kontonummer: 3416 20 00464
Øvre Kråkenes 250, 5152 Bønes

Kirketorget

Bestillinger av dåp, vielser og gravferd 55 59 32 10
kirketorget.bergen@kirken.no

ANSATTE I BØNES MENIGHET

Sokneprest Gunn Kongsvik
telefon 55 30 81 03/970 04 967
gk936@kirken.no

Sokneprest (Storetveit) Bjarte Holme

telefon 55 30 81 12/979 59 143
e-post ..... bh838@kirken.no

Daglig leder Roar Moen

telefon ..... 55 30 81 02 - 957 95 324
bones.menighet.bergen@kirken.no

Kateket/menighetspedagog Jonas Gjedrem Lunde

telefon ..... 55 30 81 01 / 481 57 588
e-post ..... jl795@kirken.no

Kapellan Gunn-Frøydis Unneland

telefon 55 30 81 06/480 41 867
e-post ..... gu858@kirken.no

Diakon Åshild Hølllesli Frantzen

telefon 55 30 81 17
e-post ..... af847@kirken.no

Men. arbeider Ida Borge Kristensen

telefon 932 47 048
e-post ..... ik392@kirken.no

Frivillighetskoordinator Øyvind Bjørge

telefon 55 30 81 00
e-post ..... ob456@kirken.no

Kirketjener Barbro Husdal

telefon 55 59 81 05/922 14 273
e-post ..... ah337@kirken.no

Organist Carsten Dyngeland

e-post ..... cd275@kirken.no

Bønes Minising

Øver i kirken hver 2. uke kl. 17.15-18

Kontaktperson Hilde Kleppstø
telefon 924 80 679

Bønes Tria

Tors. kl. 18.15-19.30 i Bønes kirke
Christin Oppegaard 995 87 431

Bønes Speidergruppe NSF

Gruppeleder og hovedkontakt:
Tor-Atle Jensen
telefon 934 07 205
e-post ..... torajens@online.no
Web: .... www.bonesspeiderne.no

Bønes Ten – Sing

Øvelse hver ons. kl. 19.00–21.15
Leder Helene Wirak Onsrud
telefon 452 80 422
e-post ..... helene-o@gmail.com

Formiddagstreff i Bønes kirke

Diakon Åshild Hølllesli Frantzen
telefon 55 30 81 17
e-post ..... af847@kirken.no

Babysang

Tirsdager kl. 11 i kirkerommet
Kontaktperson: Ida Borge
Kristensen
telefon 932 47 048
e-post ..... ik392@kirken.no

Bønes menighets barnehage

Våkleiven 68
e-post 417 62 703

Bønes menighetsråd

Menighetsrådleder:
Trond Bruun 478 97 356
e-post ..... tr.bruun@gmail.com

FELLES AKTIVITETER BØNES OG STORETVEIT

Besøktjeneste. For den som ønsker besøk eller å bli besøkt. Sorggruppe ved skilsmisse/ dødsfall.
Kontakt diakon 55 30 81 07

Klubben

Tiril K. Dahl 482 67 999
e-post ..... tirildahlstk@gmail.com

Bibelgruppetjenesten. Sosialt samvær og samtale om tro. Kontakt menighetskontoret, 55 30 81 02/
bones.menighet.bergen@kirken.no

Diakoniutvalget

Bankgiro: 416.20.00464

Givertjenesten:

Bankgiro: 3411.26.36406

Vi takker og ber

Uke 12:

- Vi ber for Kirkens Nødhjelps fasteaksjon tirsd 20. mars og for hva den minner om – den nødlidende verden. - Vi ber om rettferdighet og fred i verden.

Uke 13:

- Vi ber for påsken, for alle gudstjenestene og kirkekonserterne. - Vi ber for alle som skal på påsketur. - Vi ber for Klubben sine påsketurer i vinterfjell- et.

Uke 14:

- Vi ber for vårt lokalsamfunn, at alle må være med å bygge et godt miljø og skape trivsel for hverandre. - Vi ber for biskopen og hans tjeneste i vårt bispedømme.

Uke 15:

- Vi takker for dåpsbarna, for menighetens dåpsopplæring og trossopp- læringsutvalg. For gjennomføring av

gode tiltak i trosopplæring. - Vi ber for foreldre og familier, for oppdrag- else og påvirkning som de gir barna.

Uke 16:

- Vi takker for vår kirke, og kirkens valgte råd og utvalg. - Vi takker for alle som er med i menighetsrådet og andre utvalg og komiteer i menighet- en. - Vi ber om at kirken må være et sted der mennesker finner samfunn med andre, og med Gud. Vi ber for arbeide med å fornye gudstjenestelivet.

Uke 17:

- Vi takker for diakonen vår, og for det diakonale arbeidet som diakoniut- valget driver. Lær oss alle å se hver- andre, hjelpe og støtte hverandre. - Vi ber spesielt for syke, sørgende og ensomme i alle aldre.

Uke 18:

- Vi takker for sorggrupper og for fell- esskap også i sorgens tider. - Vi ber for

de som har mistet noen av sine nærmeste. Vi ber om trøst og hjelp til å leve med sorgen.

Uke 19:

- Vi takker for våre konfirmanter og for deres hjem og familie. - Vi ber for konfirmantene, for konfirmasjons- gudstjenestene og for konfirmasjons- festene i familiene.

Uke 20:

- Vi takker for våren og lysere dager. Vi takker for speiderne og deres ar- beid. - Vi ber for utflukter og turer som foretas i de forskjellige gruppene. - Vi ber også for alt planleggingsar- beid for høstens aktiviteter.

Uke 21:

- Vi takker for fred i vårt land. Vi takker for demokrati. - Vi ber for de som er forfulgte for sin tro eller for sin polit- iske oppfatning. - Vi ber for alle de- mokratibevegelser.

BØNES HAGESENTER

Bønnesskogen 40
5152 Bønes
Tlf. 55 12 29 21

Bønestranden 50 - 5155 Bønes
Tlf. 55 91 68 44 - Mob 992 48 377
Åpent: Torsdag-fredag 12-17

LISS- dame- og herrefrisør
SALONGEN

Telefon 55 12 19 75
Øvre Kråkenes 115 - 5152 Bønes

Bjørøvin
BEGRAVELSESBYRÅ

Eilif Andersen
DØGNVAKT: 55 20 23 00
Natlandsveien 8, Landås

Formiddagstreff

Velkommen til formiddagstreff i Bønes kirke (menighets-salen). Til våren blir det formiddagstreff den FØRSTE tirsdagen i måneden kl 1130-1330:

Program:

• 3. april • 5. juni: Sommertur med Storetveit. Mer info kommer. NB: Ingen treff! 1. mai.

Bevertning, godt fellesskap og allsang. Pris kr. 30,- Kom og treff andre godt voksne på Bønes! ●

Mandags-kafé

Hver mandag kl 12-13 i Bønes kirke, kirkestua. Velkommen til foreldre i permisjon på trilletur, turnusarbeidere, pensjonister og andre som er hjemme på denne tiden. Ta gjerne med avisa for å lese den med en kopp kaffe og vafler til!

Besøker - noe for deg?

Har du tid du kan tenke deg å bruke som besøker?

Som besøker får du en fast person du besøker jevnlig etter avtale, det kan innebære å gå tur, bare prate sammen, følge til lege og liknende. Det vanlige er 1-2 timer i uken/ annenhver uke. Du får veiledning og kurs underveis, og treffpunkter med andre besøkere.

Kontakt diakon Åshild H. Frantzen, af847@kirken.no 55 30 81 05

Historien bak Bønes kirke

DEL 4

Helge Kolstad har laget et hefte om arbeidet frem til Bønes kirke sto ferdig. Her følger del 3 av historien.

1988

Den første byggekomite for Bønes kirke blir nedsatt av BFM. Komiteen består av Torsten Berentsen, formann, Anne Britt Tornes, skriver, Arve Løvenholdt, Helge Kolstad, Kjell Bertil Nyland, Bjørn Horn og Erik Geber. Komiteen jobber ut:

PROSJEKT 1.

- Bergen kommune har avsatt tomt til fremtidig kirke på Bønes.
- BFM. ønsker å sette opp eget menighetshus på tomten.
- Ønsker å få klarsignal fra kommunen til å bruke utkant av tomten til dette formål.
- Vi gjør visse sonderinger, får utarbeidet utkast og en viss økonomisk oversikt.

Tiden går. Vi opplever større og større utfordringer i menigheten. Aktiviteten øker. Andre menigheter slår seg ned i området og dette er Levende ord og Jehovas vitner. KIRKEN må få sine egne lokaler er gjennomgangstenen på Bønes. Det er en viss utålmodighet i menigheten og menighetsrådet. VI MÅ FÅ REIST STORSTUEN PÅ BØNES.

1990

Vi tar kontakt med Bønes skole om fellesprosjekt for å få ekstra klasserom på dagtid og menighetshus på kveldstid. Rektor Nybråt beklaget, men så ingen mulighet til å være med å finansiere bygget. Leie av lokaler kunne bli aktuelt.

• **02.01** mottar byggekomiteen et tilbud fra ARRAN a/s på en husløsning på tomten på ca 400m² med en kostnadsramme stipulert til kr. 3.000.000,-

• **17.10** Starter Bønes triakor opp. Her var Liv Skants og Inger Johanne Håland Wang sentrale.

• **Desember:** Bispevisitas i Storetveit menighet. Biskop Lønning er med på familiegudstjeneste på Bønes skole. Han uttaler i forbindelse med visitasen at Storetveit menighet bør prøve å få til regelmessige gudstjenester på Bønes skole annenhver søndag.

1991

• **18.05** Storetveit menighetsråd sender søknad til Bjørgvin bispedømmeråd med forespørsel om å få opprettet en arbeidsgruppe som kan utarbeide planer for en vandrekirke for Bønes og Ytrebygda-området. Man hadde her en dansk modell for vandrekirke i tankene. Arbeidsgruppen bør bestå av to representanter fra hver menighet. Fra Bønes ville vi ha med Anne B. Tornes og Torstein Berentsen. Fra bispedømmerådet ønsket vi at Einar Kongsbakk deltok.

• **04.09** Møte i BFM. En sak ble tatt opp og det var om vi skulle ta kontakt med frikirken på Bønes for et mulig samarbeid om å få reist lokaler. Det ble også drøftet spørsmålet vedrørende tilfluktsrom dersom noe skulle bygges og eventuell støtte fra sivilforsvaret til dette. Menighetsrådet vedtok også at man skulle få utarbeidet et prosjekt: Forsamlingshus på Bønes.

• **17.09** Bekreftelse fra soknepresten i Storetveit på at salg av eiendommen Sælenveien 25 skal inn på et eget fond som i sin tid skal brukes for å få reist Bønes kirke.

• **05.11** Bjørn Horn i Arran a/s la fram et prisprosjekt på forsamlingshus på

Bønes. Anbudet er på kr. 1.5 mill for et menighets-
hus som rommer ca. 250 personer.

- **25.11** Får vi svar fra kirkevergen om at det ikke er penger å hente fra Bergen kommune når det gjelder «vandrekirke-prosjektet»

- **DES. NOTAT FRA BFM:** Menighetshus på Bønes - Situasjonen pr. desember 1991.

ALTERNATIV 1. Bygg i egen regi: Vi har nå et ferdigtegnet bygg med et anbud på kr. 1.5 mill. Dette medfører at vi må samle inn ca. kr. 1.2 mill. Vi vil i all framtid selv være ansvarlig for kostnadene ved driften av huset. Fordel: Vi bestemmer fremdriften selv. Ulempe: Vi må regne med å måtte betale alt selv.

ALTERNATIV 2. «Vandrekirke»
På møtet med kirkeverge Skurtveit og Einar Kongsbakk den 5 des. kom det frem noen nye tanker. Begrepet vandrekirke ble til dels omdefinert til et bygg som eventuelt andre kan bruke. Det kan ikke forventes at det opprettes nye sokn, med mindre at andre legges ned.

Det skal avholdes en konferanse til våren for å drøfte en mulig nedleggelse av St. Jacob og Korskirken. Frigjorte midler derfra vil mulig kunne overføres til Bønes og Ytrebygd. Skurtveit og Kongsbakk regner med at kommunen vil utsette utskillelse av Bønes sokn lengst mulig, for å slippe plikten til å bygge kirke. Ingen forventer kirke på Bønes før tidligst i 2010.

Er du interessert i å kjøpe hele heftet(100 kr)? Kontakt menighetskontoret,telefon 55 30 81 00.

Artikkelserien fortsetter i neste nummer ●

Bønes Menighet

VÅRKLANG

Minikonsert v/Carsten Dyngeland
etterfulgt av kafé i kirkestuen

(Vinterklang tirsdag 20.mars)
**tirsdag 17.april
og 15.mai**
kl 11:30 – 12:30

www.bonesmenighet.no
facebook.com/bonesmenighet

Annonsere?

Bladet er en av de viktigste kanalene for å spre informasjon om tilbudet i menigheten. Ta kontakt i dag om du vil bidra til dugnaden ved å annonsere!

917 17 655 - steinrr@gmail.com

BØNES

TANNLEGEPRAKSIS

Øvre Kråkenes 115, 5152 Bønes

☎ 55 12 55 60   facebook.com/tannlegen

MUR, PUSS OG FLISARBEID • NYBYGG • REHABILITERING

ARTHUR J. THORSEN AS

MURMESTER

www.arthur-thorsen.no
Telefon: 55 32 21 21 • ftn@arthur-thorsen.no

Credokirken

CREDOKIRKEN BOKSHOP

Øvre Kråkenes 49
For åpningstider: 932 56 511
www.credokirken.no

BØKER
MUSIKK
FILMER
GAVEARTIKLER

Menighetskalender

Dåp

Vebjørn Bygstad
Wareberg
Vilde Tveit Djuve
Emil Moe
Sofie Bryn Lie
Marie Bryn Lie
Noah Frantzen-Øvermo
Bjørnar Hetland Thomsen
Matias Rohde Jenø

Begravelser

Bente Gandrudbakken
Sigurd Asbjørn Bøe
Deborah Jane Rein

Gudstjenester, Bønes

18. mars kl 11.00

Høymesse. Dåp, nattverd,
kirkekaffe. Kongsvik.

29. mars kl 20.00, skjærtorsd.

Høymesse. Nattverd, kirke-
kaffe. Holme.

30. mars kl 11.00, langfredag

Pasjonsgudstj.. Kongsvik.

1. april kl 11.00, påskedag

Høymesse. Dåp, nattverd.
Kongsvik.

8. april kl 11.00

Familiegudstjeneste. Joh Dåp,
kirkekaffe, Tria. Unneland.

15. april kl 11.00

Høymesse. Nattverd, kirke-
kaffe. Unneland.

22. april kl 11.00

Jazzgudstjeneste/Ung messe.
Nattverd, kirkekaffe, TenSing.
Kongsvik.

29. april kl 11.00

Høymesse. Dåp, nattverd,
kirkekaffe. Holme.

6. mai kl 11.00

Familiegudstj. Dåp, kirkekaffe,
trosopplæring: 5 år. Kongsvik.

12. mai kl 10, 12 og 14

Konfirmasjonsgudstjeneste.
Unneland.

13. mai kl 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste.
Unneland.

20. mai kl 11.00, pinsedag

Høytidsgudstj. Dåp, nattverd,
kirkekaffe. Unneland.

27. mai kl 11.00,

treenighetsøndag
Familiegudstj. Nattv. Minising,
Tria, Sommerfest. Kongsvik.

3. juni kl 11.00,

Høymesse. Dåp, nattverd,
kirkekaffe. Andersen.

10. juni kl 11.00

Høymesse. Nattverd, kirke-
kaffe. Unneland.

17. juni kl 11.00

Familiegudstjeneste. Dåp,
nattverd, kirkekaffe. Unne-
land.

Gudstjenester, Storetveit

18. mars kl. 11.00

Høymesse. Nattverd. Holme.

21. mars kl. 19.30:

Fastegudstj. Nattverd. Holme.

25. mars kl. 11.00, palmesøn.

Palmesøndag. Høymesse. Dåp.
Nattverd. Unneland.

29. mars kl. 18.15

Skjærtorsdagsgudstjeneste.
Nattverd. Holme.

30. mars kl. 11.00, langfredag

Pasjonsgudstjeneste. Holme

1. april kl. 11.00, påskedag

Høytidsgudstjeneste. Dåp.
Nattverd. Holme.

2. april kl. 19.30,

2. påskedag

Prostigudstjeneste, Slettebakk-
en. Oppstandelsesmesse av
Egil Hovland. Nattverd

8. april kl. 19.00

Temagudstjeneste: Håp. Natt-
verd. Holme.

15. april kl. 11.00

Høymesse. Dåp, nattverd.
Kongsvik.

22. april kl. 11.00

Familiegudstjeneste. Dåp.
Barnas påskedag. Oppstand-
elsesfest. Holme.

29. april kl. 1100

Høymesse. Dåp. Nattverd.
Unneland.

5. mai kl. 1100 og 1300

Konfirmasjonsgudstjenester.
Bredholt og Holme.

6. mai kl. 1100

Konfirmasjonsgudstjeneste.
Bredholt og Holme.

10. mai, Kr. himmelfartsdag

Høymesse. Dåp. Nattv. Holme.

13. mai kl 11.00

Høymesse. Nattv. Kongsvik.

20. mai, pinsedag

Kl 09.00: Morgensang i Fan-
toft stavkirke. Holme.
Kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste.
Dåp, nattverd. Holme.

27. mai kl.11.00

Høymesse. Dåp. Nattverd.
Unneland.

3. juni kl. 11.00

Familiegudstjeneste. Dåp.
Holme.

10. juni kl. 11.00

Høymesse. Nattv. Holme.

17. juni kl. 11.00

Høym. Dåp, nattv. Kongsvik.

Kveldstoner i Åpen kirke

Hver onsdag kl.1900.

Sommertur i juni

Sted vet vi ikke enda, men vi vet det blir busstur, middag, kaffe og godt fellesskap. Avreise fra Bønes kirke kl. 09.00, fra Storetveit kirke kl. 09.30. Vi vil være tilbake innen kl. 16.00.

Turen vil koste ca 500,-. Vi håper så mange som mulig vil være med på tur! Meld på til Åshild Frantzen 55 30 81 05 - af847@kirken.no eller Agnethe Mohn 948 59 503. Frist: 22. mai.

5. juni reiser vi i Storetveit og Bønes menigheter på sommertur.

Giver- glede ...

Bønes kirke ble bygget med inn-
samlede midler. Bønesfolket ga så
det monnet og gjorde en drøm til
virkelighet.

For at menigheten skal utvikle seg videre, og nå stadig flere mennesker er det viktig å ha en sunn økonomi i bunn. Så meld deg som fast giver og vær med på å utvikle kirken videre!

Den enkleste måten å bli med i Giverglede på, er å legge inn et fast månedlig beløp i nettbanken - da går det hele av seg selv. Du bruker kontonummer 3411.26.36406, skriver mottaker

«Giverglede» og velger beløpet selv. Du kan også betale med VIPPS med søkeord Giverglede.

Kontakt Per Røen hvis du har spørsmål. p-roen@online.no - tlf. 414 19 226

